Stjørdal kommune

Evakueringsplan for Stjørdal kommune

Foto: Oskar Johansen, Bladet

Innhold

Innledning 3
1. Hva er evakuering 3
2. Kommunens ansvar ved evakuering 4
2.1 Sivilbeskyttelsesloven 4
2.2 Sosialtjenesteloven 4
2.3 Helse- og omsorgstjenesteloven og helseberedskapsloven 5
3. Faser i en evakuering 5
3.1 Forberede – evakuering vurderes 5
3.2 Evakuering er besluttet og forflytning skal gjennomføres 5
3.3 Innkvartering og forpleining på trygt oppholdssted 5
3.4 Tilbakeflytting eller alternativer for bolig på lengere sikt 5
4. Aktører ved evakuering 6
4.1 Politiet 6
4.2 Statsforvalteren i Trøndelag 6
4.3 Nabokommuner 6
4.4 Sivilforsvaret 6
4.5 Frivillige organisasjoner 6
4.6 Forsvaret 7
4.7 Fylkeskommunen 7
4.8 Forsikringsnæringen 7
4.9 Andre aktører 7
5. Økonomiske forhold 7
5.1 Stjørdal kommune 7
5.2 Bistand til andre 8
5.3 Politi, Sivilforsvaret og Forvaret 8
5.4 Frivillige organisasjoner 8
6. Masseevakuering i fredstid 8

Administrasjon av evakueringsplanen

Utarbeidet av	Sikkerhet- og beredskapsrådgiver K Moe
Godkjent av	Kommunedirektør B Næverdal
Neste revisjon	2027

Revisjonshistorikk			
Dato	Endringer	Utført av	Godkjent/behandlet

Innledning

Evakuering er et grunnleggende beredskapstiltak som kan bli nødvendig i håndteringen av flere typer uønskede hendelser.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 4 stiller krav til kommunene om en evakueringsplan som del av kommunens overordnede beredskapsplan. I tillegg reguleres kommunens arbeid med evakueringsplanlegging også av blant annet helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Denne planen omhandler:

- Roller og ansvar for kommunen ved evakuering av berørte innbyggere i fredstid.
- Kommunens ansvar for evakuering som er besluttet av politiet.

Denne planen omhandler ikke:

- Spesielle regler og ordninger som trer i kraft ved evakuering når krig truer eller i krig.
- Evakuering av husdyr eller materielle verdier, som for eksempel kunst og kulturminner.

1. Hva er evakuering

Evakuering er flytting av mennesker fra et område der det er fare for deres liv og helse, til et tryggere område.

Mange typer uønskede hendelser kan medføre behov for evakuering. Omstendighetene kan være avgjørende for om evakuering må skje akutt eller med lengere eller kortere varslingstid i forkant. Evakuering kan også være av ulik varighet, alt fra noen få døgn til

måneder og år, og kan i prinsippet ramme innbyggere i et begrenset geografisk område i kommunen, store deler av eller alle innbyggerne i kommunen.

2. Kommunens ansvar ved evakuering

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder.

Kommunens ansvar ved evakuering følges av ulike regelverk, og er overordnet knyttet til følgende oppgaver:

- Transport til evakuerte som trenger det i samarbeid med politiet
- Grunnleggende behov for evakuerte innbyggere, herunder innkvartering og forpleining for dem som trenger det.

Stjørdal kommune har beredskapsavtale med Scandic Hell Hotell. Avtalen har til formål å være en del av kommunens hjelpeplikt ved ulykker og andre akutte situasjoner. Avtalen gjelder rom, møterom og øvrige fasiliteter i forbindelse med etablering og drift av Stjørdal kommunes evakuerte- og pårørendesenter (EPS).

Scandic Hell Hotell benyttes i hendelser som gjøre det hensiktsmessig å benytte seg av hotellet. Det er kommunedirektør som avgjør om avtalen med hotellet skal utløses i f m evakuering. Beredskapsrådgiver er kontaktperson fra Stjørdal kommune til hotellet.

Stjørdal kommune vil sammen med politi, vurdere hvor det til enhver tid vil være mest hensiktsmessig å evakuere innbyggerne til. Foruten Scandic Hell Hotell, kan det være hensiktsmessig å vurdere evakuering til skole, idrettshall, Rådhuset eller grendehus.

Psykososialt kriseteam er en ressurs som kommunen kan tilby i alvorlige krisesituasjoner, som alvorlig ulykke, selvmord, uventet barnedød, naturkatastrofer, terrorhendelser og andre større hendelser som rammer mange.

2.1 Sivilbeskyttelsesloven

Sivilbeskyttelseslovens formål er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur når riket er i krig, krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare og ved uønskede hendelser i fredstid.
Kommunal beredskapsplikt gir kommunen plikt til å ha en overordnet beredskapsplan. Overordnet beredskapsplan skal inneholde en plan for evakuering, altså denne.

2.2 Sosialtjenesteloven

Kommunen har ansvar for å yte nødvendige sosiale tjenester til alle som oppholder seg i kommunen. NAV-kontorets virkemidler – som økonomisk stønad og midlertidig bolig – skal være tilgjengelige også i ekstraordinære krisesituasjoner, inkludert ved evakuering.

NAV-kontaktsenter har telefontid alle hverdager mellom kl 09.00-15.00, men nødvendig bistand skal kunne gis ved behov gjennom kommunens beredskapsordninger. NAV kontaktsenter kan nås på telefon 55 55 33 33.

2.3 Helse- og omsorgstjenesteloven og helseberedskapsloven

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan slik at tjenestene også kan tilbys under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid. Ansvaret innebærer å sørge for at den enkelte mottar nødvendig helse- og omsorgstjenester i tråd med de kravene som følger av lov og forskrift.

3. Faser i en evakuering

3.1 Forberede – evakuering vurderes

Kommunen skal sørge for tett dialog med politiet, hvor relevant informasjon deles. Det kan være når, hvordan, lengde, hvor det er trygt mv. Få oversikt over hva politiet trenger bistand til fra kommunen, for eksempel transport, innkvartering, registrering av evakuerte.

3.2 Evakuering er besluttet og forflytning skal gjennomføres

Kommunen må avklare transportruter med politiet, hvordan de planlegger registrering av evakuerte og etablere innkvartering og forpleining ved innkvarteringslokasjonene (EPS) hvis nødvendig.

3.3 Innkvartering og forpleining på trygt oppholdssted

Kommunen skal bistå politi med å få oversikt over evakuerte og deres behov. Ivareta grunnleggende behov, som helse og omsorg, mat og varme, sikkerhet og evt andre særskilte behov som for eksempel tolk.
Det skal tilrettelegges for informasjon, samt bistå med kommunikasjon til pårørende m.m.

3.4 Tilbakeflytting eller alternativer for bolig på lengere sikt

Informere de evakuerte om tilbakeflytting, skaffe til veie transport for de som har behov for det og sette evakuerte som trenger bistand fra NAV i forbindelse med NAV.

4. Aktører ved evakuering

4.1 Politiet

Evakueringspåbud kan besluttes, iverksettes, opprettholdes og håndheves av politiet, når politiet anser det nødvendig og forholdsmessig for å ivareta enkeltpersoners eller allmenhetens sikkerhet. Myndighet etter politiloven § 7 tillegger dermed politiet alene, og er ikke delegerbar til andre myndigheter, etater eller virksomheter.

4.2 Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Trøndelag skal ha oversikt og samordne samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket mellom regionale aktører i håndteringen av ekstraordinære hendelser, sikkerhetspolitiske kriser og væpnet konflikt. Statsforvalteren i Trøndelag skal støtte kommunens håndtering av uønskede hendelser og vurdere eventuelle behov for bistand.

4.3 Nabokommuner

Kommunene har både i helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven plikt til å bistå en annen kommune ved behov i kriser. Stjørdal kommune har ikke formelt inngått avtale med nabokommuner om innkvarteringslokasjoner eller øvrig bistand i en situasjon med behov for evakuering. I tilfeller hvor det for eksempel går et ras på riksvegen og det vil være vanskelig og evakuerer i egen kommune kan det aktuelt å spørre nabokommunene om bistand, selv om vi ikke har formelle avtaler. Kontaktinformasjon ligger i vedlegg 1.

4.4 Sivilforsvaret

Sivilbeskyttelsesloven § 4 d, Sivilforsvaret kan bistå nød- og beredskapsetatene med personell og materiell i forbindelse med skadeforebyggende og skadebegrensende tiltak ved uønskede hendelser. Sivilforsvaret kan bistå nød- og beredskapsetater når det er besluttet evakuering ved kriser i fredstid.

I Stjørdal er det 2 stk Lokale innsatsavdelinger (LIA). Disse kan bidra med trafikkdirigering, forpleining, drift av evakueringssenter og andre oppgaver knyttet til vakt og sikring. Mere utfyllende informasjon ligger i vedlegg 1.

4.5 Frivillige organisasjoner

Frivillige organisasjoner kan anmodes om å bistå både kommunen og politi ved evakuering.
Stjørdal kommune har beredskapsavtaler med følgende:

- Røde Kors
- Norsk Folkehjelp
- Norske kvinners sanitetsforening, omsorgsberedskapsgruppen

4.6 Forsvaret

Forsvaret kan anmodes om bistand til sivil håndtering. Kommunen kan anmode om bistand fra Forsvaret gjennom Statsforvalteren som videreformidler til DSB, og hvor DSB sender anmodningen til Forsvarets operative hovedkvarter (FOH).
Vilkår for bistand er beskrevet i G-04/2022 – Rundskriv om Forsvarets bistand til offentlige myndigheter og andre beredskapsaktører med ansvar for samfunnssikkerhet, kritiske samfunnsfunksjoner eller kritisk infrastruktur m.v. (vedlagt). Eget skjema for anmodning om bistand skal brukes (vedlagt).
Når/hvis kriseledelse er satt, kan bistand også anmodes gjennom samvirke i krisestøtteverktøyet Rayvn.

4.7 Fylkeskommunen

Fylkeskommunen er regionalt ledd i transportberedskapen. Fylkeskommunen har ansvar for å avklare fylkets transportberedskapsbehov, og skal ha oversikt over og kontakt med sentrale transport- og verkstedaktører i eget fylke.

4.8 Forsikringsnæringen

Forsikringsselskaper har plikt til å dekke enkelte kostnader for evakuerte kunder med privatforsikring i tilfeller der boligen har skader som gjør den ubeboelig. Dette gjelder for eksempel ved evakuering på grunn av naturskade. Som leietaker er det som regel din egen innboforsikring som dekker kostnader til midlertidig bolig dersom den leide boligen blir ubeboelig, for eksempel ved brann eller vannskade.

4.9 Andre aktører

I kommunen er det statlige og private virksomheter, dette er for eksempel Trondheim lufthavn Værnes og store industribedrifter mv. Ansvarsprinsippet innebærer at slike virksomheter har et selvstendig ansvar for å ha nødvendige beredskapsplaner, herunder planer for håndtering av evakuering med utgangspunkt i eget fag- og forvaltningsansvar, eller som rammet virksomhet.

5. Økonomiske forhold

Evakuering er kostnadskrevende, det er derfor viktig å ha oversikt over roller og ansvar når det gjelder de økonomiske forholdene ved en evakuering.

I utgangspunktet dekker de involverte aktørene egne kostnader.

5.1 Stjørdal kommune

Stjørdal kommune har ansvar for å dekke kostnader for å ivareta kommunens oppgaver. Dette er kostnader til etablering og drift av innkvarterings- og forpleiningslokaler også omtalt som evakuert- og pårørendesenter (EPS). Kommunen skal bistå de evakuerte som trenger det med å dekke elementære behov i en akuttfase. Forsikringen til berørte

vil vanligvis virke øyeblikkelig ved akutte hendelser og ulykker, forutsatt at forsikringen er kjøpt før hendelsen inntraff. Når det gjelder hvor lenge kommunen er forpliktet til å dekke innkvartering og forpleining for evakuerte, vil dette som hovedregel være basert på individuelle vurderinger foretatt av NAV Værnesregionen. Unntaket er pleie- og omsorgstjenestemottakere eller andre særlig sårbare grupper som er omfattet av annet regelverk eller ordninger.

5.2 Bistand til andre

Dersom Stjørdal kommune yter bistand til en annen kommune under en hendelser, er det kommunen som anmodet om støtten som skal dekke kostnadene. Anmoder Stjørdal kommune om bistand fra annen kommune, er det Stjørdal kommune som dekker kostnadene.

5.3 Politi, Sivilforsvaret og Forvaret

Politiet, Sivilforsvaret og Forsvaret dekker egne kostnader.

5.4 Frivillige organisasjoner

Frivillige organisasjoner har avtale med Stjørdal kommune hvor dekning av kostander er nedfelt i avtalen.

6. Masseevakuering i fredstid

Ved evakuering i fredstid er det selvevakueringsprinsippet som vil gjelde. Kommunen vil ha ansvar for hjelpe de som ikke selv klarer å evakuere. Det er antatt at dette vil gjelde ca 2-3% av kommunens innbyggere som ikke klarer å selvevakuere.

Eksisterende tiltak; Dersom Stjørdal sentrum skal evakueres finnes følgende lokasjoner i kommunen som gode alternativ til å ta imot innbyggerne. Dette er Haraldreina skole, Lånke skole, Hegra barneskole, Hegra ungdomsskole, Remyra grendehus og Hegra hallen. Skatval skole kan fungere som oppsamlingssted. Andre skoler og haller må også kunne vurderes om det vil være hensiktsmessig å benytte seg av disse.

Kommunen må også være forberedt på situasjoner der det kan være nødvendig å ta imot evakuerte fra andre kommuner.
Oversikt over skoler i Stjørdal kommune ligger som vedlegg 2.

Denne planen skrevet basert på DSB sin veileder for kommunens arbeid med evakueringsplanverk. https://www.dsb.no/siteassets/rapporter-og-publikasjoner/veileder/veileder-for-kommunenes-arbeid-med-evakueringsplanverk.pdf